

IV

*(Informacije)*INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

OBVESTILO KOMISIJE

**Smernice za gospodarske subjekte in organe za nadzor trga o praktičnem izvajanju člena 4 Uredbe
(EU) 2019/1020 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov****(Besedilo velja za EGP)**

(2021/C 100/01)

1. UVOD

Z Uredbo (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Uredba) je uveden celovit okvir za zaščito potrošnikov pred nevarnimi in neskladnimi proizvodi ter za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte.

Enotni trg EU gospodarskim subjektom omogoča dostop do potrošnikov in drugih končnih uporabnikov v vseh državah članicah, če ti gospodarski subjeki in njihovi proizvodi izpolnjujejo pravne zahteve EU, namenjene zagotavljanju varnosti, okoljske učinkovitosti in drugih javnih interesov. Organi za nadzor trga in organi, odgovorni za nadzor proizvodov, ki vstopajo na trg EU ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: mejni organi), morajo preverjati izpolnjevanje teh zahtev in jih uveljavljati. To je lahko izziv, zlasti pri prodaji na daljavo.

Nova pravila o nadzoru trga in skladnosti proizvodov bi morala zagotavljati skladnost z zahtevami. Ta pravila pomagajo ustvariti enake konkurenčne pogoje, kar pomeni, da podjetja, ki proizvajajo skladne proizvode, ščitijo pred nelojalno konkurenco. Poleg tega organom za nadzor trga prihranijo nepotrebne stroške pri preiskavah.

Te smernice se nanašajo na izvajanje ključne določbe Uredbe, in sicer na člen 4 o „nalogah gospodarskih subjektov v zvezi s proizvodi, za katere se uporablja določena harmonizacijska zakonodaja Unije“ (glej oddelek 6). Člen 4 v bistvu določa, da mora za nekatere proizvode, dane na trg EU, v EU obstajati gospodarski subjekt, ki organom na zahtevo predloži informacije ali sprejme določene ukrepe. Ta določba se bo uporabljala od 16. julija 2021 (člen 44 Uredbe).

Te smernice zagotavljajo navodila, kako bi morali gospodarski subjeki izvajati člen 4:

- v oddelku 2 je pojasnjeno, kakšno je **področje uporabe** tega člena in **kateri gospodarski subjekt** bi moral pri določenem proizvodu delovati kot gospodarski subjekt iz člena 4,
- v oddelku 3 so pojasnjene **naloge** gospodarskega subjekta iz člena 4 in
- v oddelku 4 je natančneje pojasnjena **praktična uporaba** člena 4 glede na vrsto gospodarskega subjekta, ki deluje kot gospodarski subjekt iz člena 4.

Poleg tega, ker je cilj člena 4 olajšati delo **organov za nadzor trga in mejnih organov**, je v oddelku 5 navedeno, kako lahko organi to zahtevo uporabijo v praksi.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

⁽²⁾ Tj. organi, ki jih je država članica imenovala v skladu s členom 25(1) Uredbe.

Namen smernic je pomagati gospodarskim subjektom in organom ter olajšati skladno izvajanje. Nanašajo se samo na izvajanje člena 4 in se ne uporabljajo za zakonodajo EU o proizvodih, ki ni zajeta v njem in ki lahko nalaga podobne, a različne zahteve ⁽³⁾. Sklicujejo se na zahteve harmonizacijske zakonodaje EU, kot se uporabljajo na dan sprejetja teh smernic. Celovite smernice o harmonizacijski zakonodaji EU so na voljo v *Modrem vodniku*, na katerega napotujejo te smernice ⁽⁴⁾. Komisija bo te smernice posodobila glede na nadaljnji razvoj zakonodaje, kot je na primer akt o digitalnih storitvah ⁽⁵⁾.

Ta dokument je namenjen zgolj kot smernice – pravno veljavno je le besedilo same Uredbe. V smernicah so izražena stališča Evropske komisije in kot take niso pravno zavezujoče. Zavezujoča razlaga zakonodaje EU je v izključni pristojnosti Sodišča Evropske unije. Stališča, izražena v tem dokumentu, ne morejo prejudicirati stališč, ki bi jih Komisija lahko izrazila pred Sodiščem. Niti Komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo informacij iz te publikacije.

2. PODROČJE UPORABE IN UPORABA

2.1 Področje uporabe

Gospodarski subjekt iz člena 4 mora obstajati, kadar proizvod:

- spada na področje uporabe ene ali več direktiv ali uredb iz člena 4(5) ali druge zakonodaje, ki izrecno napotuje na člen 4. Ta „sektorska zakonodaja“ zajema varnost igráč, električno opremo, radijsko opremo, elektromagnetno združljivost, omejevanje uporabe nevarnih snovi v električni in elektronski opremi, izdelke, povezane z energijo (v nadaljnjem besedilu: okoljsko primerna zasnova), plinske naprave, gradbene proizvode, stroje, opremo, ki se uporablja na prostem (v nadaljnjem besedilu: hrup na prostem), opremo, namenjeno za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah (ATEX), tlačno opremo, enostavne tlačne posode, pirotehnične izdelke, plovila za rekreacijo, merilne instrumente, neavtomatske tehtnice, osebno zaščitno opremo in sisteme brezpilotnih zrakoplovov ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: droni) ⁽⁷⁾ in
- je 16. julija 2021 ali pozneje dan na trg EU ⁽⁸⁾ – tj. prvič dostopen (dobavljen za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu EU v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno) na trgu Unije ⁽⁹⁾ (člen 4(1) in člen 44 Uredbe). Za proizvode, ki se ponujajo za prodajo prek spleta ali drugih sredstev za prodajo na daljavo, se šteje, da so dostopni na trgu, če je ponudba usmerjena proti končnim uporabnikom v EU. Šteje se, da je ponudba za prodajo usmerjena proti končnim uporabnikom v EU, če zadevni gospodarski subjekt svoje dejavnosti na kakršen koli način usmerja v državo članico (člen 6 Uredbe) (to se določi za vsak primer posebej, pri čemer se upoštevajo ustrezni dejavniki, kot so geografsko območje, na katero je mogoče dostaviti pošiljko, jeziki, v katerih je predstavljena ponudba ali mogoča oddaja naročila, možnosti plačila itd. ⁽¹⁰⁾).

Gospodarski subjekt, ki namerava 16. julija 2021 ali pozneje na trg EU dati proizvod iz člena 4, mora tako najprej zagotoviti, da je v EU gospodarski subjekt iz člena 4. Sicer takih proizvodov 16. julija 2021 ali pozneje ni mogoče dati na trg EU.

⁽³⁾ Na primer Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 146), katere člen 13 od proizvajalcev, ki niso v EU, zahteva, da imenujejo pooblaščenega zastopnika, in Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59), katere člen 4 zahteva določitev odgovorne osebe v EU. Ti zahtevi nista zajeti v členu 4 ali v teh smernicah.

⁽⁴⁾ Obvestilo Komisije – „Modri vodnik“ za izvajanje predpisov EU o proizvodih 2016 (UL C 272, 26.7.2016, str. 1) ali dokument, ki ga je nasledil.

⁽⁵⁾ Prelog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES (COM(2020) 825 z dne 15.12.2020).

⁽⁶⁾ Kot je navedeno v členu 5(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/945 z dne 12. marca 2019 o sistemih brezpilotnega zrakoplova in operatorjih sistemov brezpilotnega zrakoplova iz tretjih držav (UL L 152, 11.6.2019, str. 1).

⁽⁷⁾ Informacije o tem, katere direktive ali uredbe se morda uporabljajo za določen proizvod, so na voljo na spletišču YourEurope; https://europa.eu/youreurope/business/product/product-rules-specifications/index_sl.htm.

⁽⁸⁾ Geografsko področje uporabe se lahko razširi; ko bo Uredba vključena v priloge k Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru, bo geografsko območje uporabe na primer vključevalo tudi Islandijo, Lihtenštajn in Norveško.

⁽⁹⁾ Glej opredelitvi pojmov v členu 3(1) in (2) Uredbe.

⁽¹⁰⁾ Uvodna izjava 15 Uredbe. Za več podrobnosti o dajanju na trg (npr. v zvezi s časom, tudi za proizvode, ki so ob predložitvi ponudbe še v fazi proizvodnje, in proizvode za trgovinske sejme) glej Modri vodnik.

2.2 Določitev gospodarskega subjekta iz člena 4

Kot gospodarski subjekt iz člena 4 lahko delujejo štiri vrste gospodarskih subjektov:

- proizvajalec ⁽¹¹⁾ s sedežem v EU,
- uvoznik ⁽¹²⁾ (ki ima po opredelitvi sedež v EU), kadar proizvajalec nima sedeža v Uniji,
- pooblaščen zastopnik ⁽¹³⁾ (ki ima po opredelitvi sedež v EU), ki ga proizvajalec s pisnim pooblastilom določi, da v njegovem imenu izvaja naloge iz člena 4(3),
- ponudnik storitev odpremnih skladišč ⁽¹⁴⁾ s sedežem v EU, če ni proizvajalca, uvoznika ali pooblaščenega zastopnika s sedežem v Uniji.

Oddelek 4 vsebuje podrobnosti o vlogi teh gospodarskih subjektov v okviru sektorske zakonodaje in o tem, kako je ta povezana z njihovimi nalogami iz člena 4.

To, kateri gospodarski subjekt deluje kot gospodarski subjekt iz člena 4, je odvisno zlasti od dobavne verige. V okviru 1 je na voljo kratek prikaz, ki mu sledi podrobnejša razlaga.

⁽¹¹⁾ Ki je v členu 3(8) Uredbe opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali pravn[a] oseb[a], ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod svojim imenom ali blagovno znamko“.

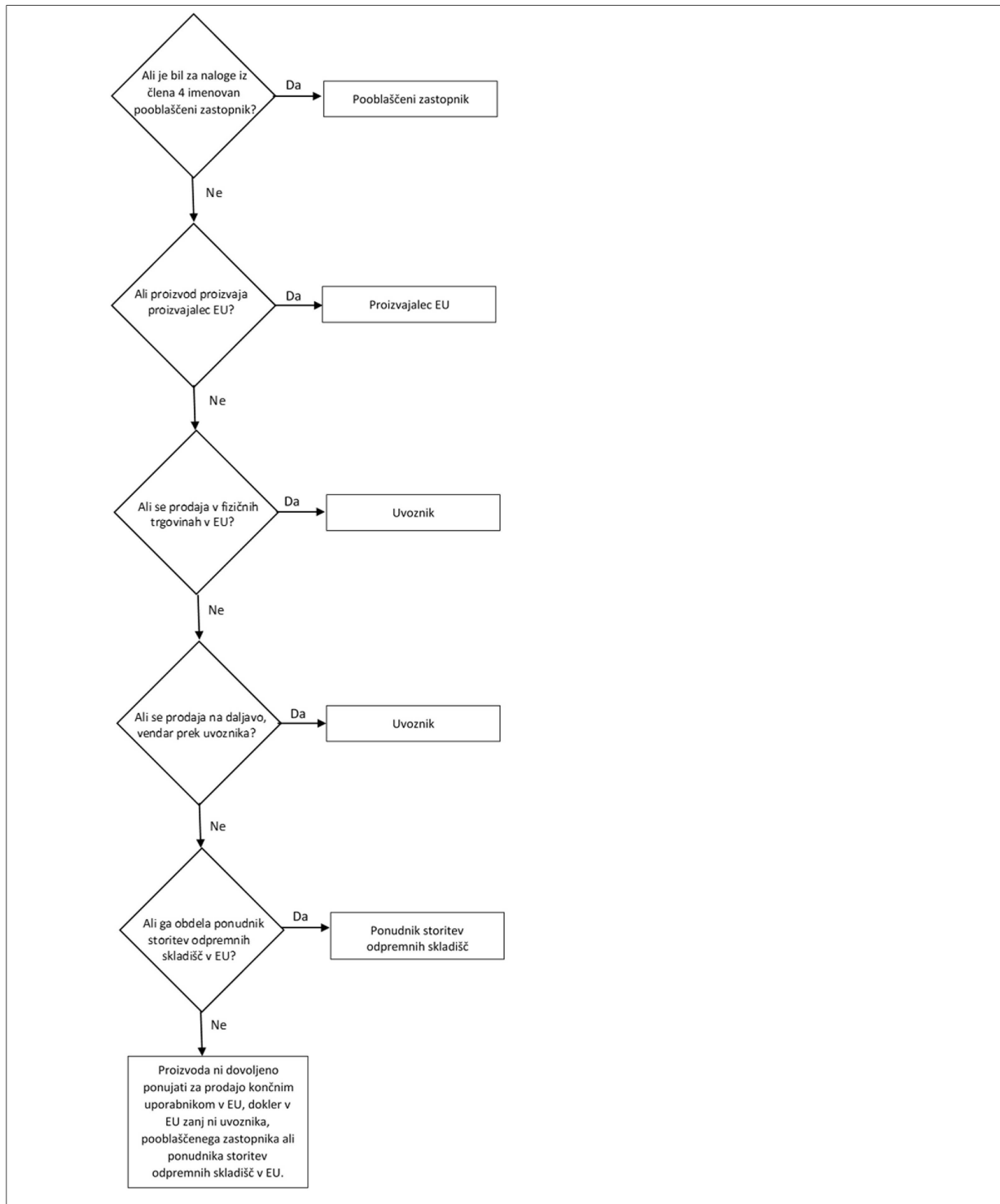
⁽¹²⁾ Ki je v členu 3(9) Uredbe opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali pravn[a] oseb[a] s sedežem v Uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Unije“.

⁽¹³⁾ Ki je v členu 3(12) Uredbe opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali pravn[a] oseb[a] s sedežem v Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca, v skladu z ustrezno harmonizacijsko zakonodajo Unije ali v skladu z zahtevami iz te uredbe“.

⁽¹⁴⁾ Ki je v členu 3(11) Uredbe opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali pravn[a] oseb[a], ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja vsaj dve od naslednjih storitev: skladiščenje, pakiranje, naslavljanje in odpremo, ne da bi bila lastnica zadevnih proizvodov, pri čemer so izvzete poštno storitve, kakor so opredeljene v točki 1 člena 2 Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve dostave paketov, kakor so opredeljene v točki 2 člena 2 Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta, in vse druge poštno storitve ali storitve tovarnega prometa“.

Okvir 1

Gospodarski subjekt iz člena 4 v različnih dobavnih verigah

1. korak: če je proizvajalec (ne glede na to, ali ima sedež v EU) pisno pooblastil **pooblaščenega zastopnika** za izvajanje posebnih nalog iz člena 4, je ta zastopnik gospodarski subjekt iz člena 4. V drugih primerih je to odvisno od dobavne verige.
2. korak: proizvode proizvajalcev s sedežem v EU, ne glede na to, ali se prodajajo prek spleta ali v fizičnih trgovinah, na splošno dajo na trg proizvajalci EU ⁽¹⁵⁾. Pri takih proizvodih je gospodarski subjekt iz člena 4 **proizvajalec EU** (razen če je za naloge iz člena 4 imenoval pooblaščenega zastopnika).
3. korak: proizvode proizvajalcev s sedežem zunaj EU, ki se prodajajo v fizičnih trgovinah v EU, načeloma da na trg EU uvoznik ⁽¹⁶⁾. Pri takih proizvodih je gospodarski subjekt iz člena 4 **uvoznik** (razen če je proizvajalec za naloge iz člena 4 imenoval pooblaščenega zastopnika). V oddelku 4.2 je pojasnjeno, kaj se zgodi, če isto vrsto proizvoda uvaža več uvoznikov.
4. korak: pri proizvodih proizvajalcev s sedežem zunaj EU, ki se ponujajo za prodajo prek spleta (ali za drugo prodajo na daljavo), lahko obstaja tudi uvoznik, ki proizvod na primer sam ponuja za prodajo prek spleta ali ga prodaja distributerju, ki ga ponuja za prodajo.
5. korak: če ni uvoznika, *proizvod pa obdela ponudnik storitev odpremnih skladišč s sedežem v EU*, je gospodarski subjekt iz člena 4 **ponudnik storitev odpremnih skladišč** (razen če je proizvajalec za naloge iz člena 4 imenoval pooblaščenega zastopnika). V nasprotju z uvozniki in pooblaščenimi zastopniki ponudniki storitev odpremnih skladišč niso samodejno formalno povezani s proizvajalcem, kar bi jim omogočalo opravljanje nalog gospodarskega subjekta iz člena 4. Zato se morajo z gospodarskimi subjekti, ki jim zagotavljajo storitve odpremnih skladišč (v nadaljnjem besedilu: stranke), dogovoriti, da bodo od stranke ali neposredno od proizvajalca najprej dobili sredstva za izpolnitev svojih obveznosti, ki jih imajo kot gospodarski subjekt iz člena 4 (glej oddelek 4.4).
6. korak: če se *proizvod pošilja iz države zunaj EU neposredno končnemu uporabniku v EU* in če je bil za posebne naloge iz člena 4 pisno pooblaščen **pooblaščen zastopnik**, je ta zastopnik gospodarski subjekt iz člena 4. Če proizvajalec ni imenoval pooblaščenega zastopnika, se proizvod ne sme ponuditi za prodajo končnim uporabnikom v EU. Gospodarski subjekt, ki namerava proizvod ponujati za prodajo ⁽¹⁷⁾ končnim uporabnikom v EU, mora zagotoviti, da bo proizvajalec imenoval pooblaščenega zastopnika za ta proizvod (glej okvir 2).

⁽¹⁵⁾ Proizvajalec je v členu 3 Uredbe opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali prav[n]a oseba, ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod svojim imenom ali blagovno znamko“. Uvoznik je opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali prav[n]a oseba s sedežem v Uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Unije“. To pomeni, da če se proizvod proizvaja zunaj EU, vendar ga podjetje s sedežem v EU trži pod svojim imenom ali blagovno znamko, se to podjetje šteje za proizvajalca. Če ta proizvajalec da proizvod na trg EU, tudi če dejanski uvoz opravi drugo podjetje, ni „uvoznika“ v smislu Uredbe.

⁽¹⁶⁾ Razen če proizvodnja poteka v EU, proizvajalec pa nima sedeža v EU. V takem primeru v EU ni niti proizvajalca niti uvoznika, zato lahko kot gospodarski subjekt iz člena 4 deluje samo pooblaščen zastopnik ali ponudnik storitev odpremnih skladišč.

⁽¹⁷⁾ Ne sme se zamenjevati s subjektom, ki zgolj gosti ponudbo za prodajo prek spleta; glede teh subjektov glej oddelek 2.4.

Okvir 2

Vidik gospodarskega subjekta s sedežem zunaj EU, ki namerava proizvode ponujati za spletno prodajo potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU: kako naj uredim vse potrebno v zvezi z gospodarskim subjektom iz člena 4? (primer)

- Najprej preverite, ali so proizvodi namenjeni trgu EU in ali so v skladu z zakonodajo EU. V primeru dvoma se obrnite na proizvajalca.
- Če je to urejeno, pri proizvajalcu preverite, ali je že imenoval pooblaščenega zastopnika za te proizvode.
- Če ga je, se prepričajte, da so ime in kontaktni podatki pooblaščenega zastopnika navedeni v skladu z zahtevami (glej oddelek 2.3).
- Če ga ni imenoval, preučite (v sodelovanju s proizvajalcem) naslednje možnosti:
 - Če nameravate proizvode ponujati za prodajo na spletnem trgu (glej oddelek 2.4), ali ta trg ponuja storitve pooblaščenega zastopnika ali storitve odpremnih skladišč?
 - Če že prodajate proizvode, za katere se zahteva pooblaščen zastopnik v EU ali podoben subjekt (npr. za kozmetične izdelke, medicinske pripomočke in pomorsko opremo), ali navedeni subjekt želi postati pooblaščen zastopnik za vaše proizvode, zajete v členu 4?
 - Ali obstajajo ustrezna trgovinska združenja, ki imajo (ali bi lahko imela) dostop do informacij o obstoječih pooblaščenih zastopnikih (saj imajo številni proizvajalci proizvodov, zajetih v členu 4, morda že pooblaščenega zastopnika v EU)?
- Ko najdete morebitnega pooblaščenega zastopnika, poskrbite, da ga proizvajalec pooblasti za izvajanje zahtevanih nalog (glej oddelek 3 in 4.3). Nato se prepričajte, da so ime in kontaktni podatki zastopnika navedeni v skladu z zahtevami (glej oddelek 2.3).
- Če bo kot gospodarski subjekt iz člena 4 deloval ponudnik storitev odpremnih skladišč, poskrbite za praktične ureditve, in sicer zlasti zagotovite, da prejme izjavo o skladnosti/izjavo o lastnostih za zadevne proizvode. Nato se prepričajte, da so njegovo ime in kontaktni podatki navedeni v skladu z zahtevami (glej oddelek 2.3).

2.3 Informacije o gospodarskem subjektu iz člena 4

Ime (ali registrirano trgovsko ime/blagovna znamka) **in kontaktni podatki** (vključno s poštnim naslovom) gospodarskega subjekta iz člena 4 morajo biti navedeni na vsaj enem od naslednjih mest (člen 4(4) Uredbe):

- na proizvodu,
- na njegovi embalaži, tj. prodajni embalaži,
- na paketu, tj. embalaži za lažje ravnanje s paketom in njegov prevoz,
- na priloženem dokumentu, na primer izjavi o skladnosti/izjavi o lastnostih ⁽¹⁸⁾.

Opomba: če je gospodarski subjekt iz člena 4 proizvajalec ali uvoznik EU, se te informacije običajno že zahtevajo s sektorsko zakonodajo (glej oddelek 4). Te zahteve lahko strožje določajo mesta, kjer morajo biti navedeni podatki, in jih je treba upoštevati.

Naslov spletnega mesta se lahko navede poleg poštnega naslova (ki je običajno sestavljen iz ulice/poštnega predala, številke stavbe, poštne številke in mesta), vendar ne namesto njega. Poleg tega je koristno vključiti elektronski naslov in/ali telefonsko številko, da se omogoči hitra vzpostavitev stika z zadevnimi organi.

⁽¹⁸⁾ Navedba v (elektronski) carinski deklaraciji ne zadostuje, saj ta ni fizično priložena proizvodu.

Možno je, da so na proizvodu ali priloženem dokumentu navedena imena in kontaktni podatki **več gospodarskih subjektov**. Čeprav morda ni izrecne zahteve, da je pred njimi navedeno „proizvaja“, „uvažaja“, „zastopa“ ali „odpremil“, informacije ne bi smele zavajati organov za nadzor trga. Če vloge gospodarskih subjektov niso navedene, jih bodo morali organi ugotoviti sami. Vsak gospodarski subjekt bi moral biti sposoben dokazati svojo vlogo. Angleških izrazov „manufactured by“, „imported by“, „represented by“ ali „fulfilled by“ ni treba prevesti; šteje se, da so ti angleški izrazi razumljivi po vsej EU.

Ime in kontaktni podatki gospodarskega subjekta iz člena 4 morajo biti priloženi, ko se proizvod na **carini** prijavi za sprostitev v prosti promet (člen 26(1)(d) Uredbe). Če je torej proizvod namenjen sprostitvi v prosti promet v EU in po njegovi odpremi ni predvidena nadaljnja predelava ⁽¹⁹⁾, bi morali gospodarski subjekti zunaj EU, ki ponujajo proizvode za prodajo, zagotoviti, da so navedeni na zgoraj opisani način, in pred odpremo po potrebi dodati zgoraj navedene podatke (ali poskrbeti, da se dodajo).

2.4 Proizvodi, ki se prodajajo na spletnih trgih

Spletni trg je vrsta storitve e-trgovine, v okviru katere več gospodarskih subjektov ponuja proizvode za prodajo ⁽²⁰⁾. Gospodarskim subjektom na eni strani in končnim uporabnikom na drugi omogoča sklepanje prodajnih transakcij za proizvode.

Člen 4 se uporablja za proizvode, ki se prodajajo na spletnih trgih.

Ne določa posebnih obveznosti glede spletnih trgov, na katerih se tretjim prodajalcem zagotavljajo le posredniške storitve in ki spadajo na področje uporabe člena 2(b) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾. V primeru, ko spletni trg končnim uporabnikom v EU posreduje ponudbo za prodajo proizvoda iz člena 4, za katerega ni gospodarskega subjekta iz člena 4 ⁽²²⁾, in izve za nezakonito vsebino ali se je zave (npr. prejme dovolj natančno in ustrezno utemeljeno obvestilo organa za nadzor trga), se lahko na oprostitev odgovornosti iz člena 14(1) Direktive 2000/31/ES sklicuje le, če takoj ko za to izve ali se tega zave, hitro ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do zadevne nezakonite vsebine.

Če je spletni trg tudi proizvajalec, uvoznik, pooblaščen zastopnik ali ponudnik storitev odpremnih skladišč, je lahko gospodarski subjekt iz člena 4.

3. NALOGE GOSPODARSKEGA SUBJEKTA IZ ČLENA 4

Ta oddelek vsebuje razvrstitev nalog gospodarskega subjekta iz člena 4 in smernice v zvezi z njimi. Navedeni gospodarski subjekt, zlasti če je proizvajalec ali uvoznik EU, ima morda že obveznosti v okviru sektorske zakonodaje (odvisno od tega, kako je razvrščen), ki v celoti ali delno zajemajo te naloge (glej oddelek 4).

Prvič, v skladu s členom 4(3)(a) mora gospodarski subjekt iz člena 4, ko **prevzame svoje naloge** ali v svoj portfelj doda **nov proizvod**, opraviti več nalog, in sicer:

⁽¹⁹⁾ Uvodna izjava 53 Uredbe opominja, da členi 220, 254, 256, 257 in 258 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1) določajo, da se proizvodi, ki vstopajo na trg EU in potrebujejo nadaljnjo predelavo, da bi bili skladni z veljavno harmonizacijsko zakonodajo EU, dajo v ustrezen carinski postopek, ki uvozniku omogoča tako predelavo.

⁽²⁰⁾ V členu 4(1)(f) Uredbe (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1) je „spletni trg“ opredeljen kot „ponudnik[...] storitev, kakor je določen v točki (b) člena 2 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), ki omogoča potrošnikom in trgovcem, da sklenejo pogodbe o spletni prodaji in spletnih storitvah na spletni strani spletnega trga“.

⁽²¹⁾ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

⁽²²⁾ To je zajeto v pojmu „nezakonita dejavnost ali podatek“ iz člena 14(1)(a) Direktive 2000/31/ES, ker ni v skladu s členom 4 Uredbe.

- preveriti, ali je bila izjava o skladnosti/izjava o lastnostih pripravljena, in jo hraniti – vsa sektorska zakonodaja iz člena 4 zahteva take izjave ⁽²³⁾. Kot je določeno z zakonodajo iz člena 4, jih je treba hraniti 10 let po tem, ko je bil proizvod dan na trg ⁽²⁴⁾. Če se za proizvod uporablja več zakonodajnih aktov, se za vse veljavne akte skupaj pripravi ena izjava o skladnosti ⁽²⁵⁾, in
- preveriti, ali je bila tehnična dokumentacija pripravljena ⁽²⁶⁾, in zagotoviti, da je na zahtevo na voljo organom za nadzor trga – če gospodarski subjekt iz člena 4 dokumentacije ne hrani sam, to pomeni, da mora preveriti, ali dokumentacija obstaja, in od proizvajalca pridobiti zagotovila, da bo dokumentacijo na zahtevo dal na voljo gospodarskemu subjektu iz člena 4 ali neposredno organom za nadzor trga (glej spodaj).

Drugič, če ima gospodarski subjekt iz člena 4 razlog, da verjame, da proizvod predstavlja **tveganje** ⁽²⁷⁾, mora v skladu s členom 4(3)(c) in (d):

- o tem obvestiti zadevne organe za nadzor trga. To mora storiti v vsaki državi članici, v kateri je proizvod dostopen ⁽²⁸⁾; obvestiti jih je treba tudi o korektivnih ukrepih, ki so bili ali bodo sprejeti, ter
- zagotoviti, da se takoj sprejmejo potrebni korektivni ukrepi za odpravo vseh neskladnosti ali, če to ni mogoče, za zmanjšanje tveganja (glej spodaj).

Nazadnje mora gospodarski subjekt iz člena 4 v skladu s členom 4(3)(a), (b) in (d) **na zahtevo** organa za nadzor trga sprejeti določene ukrepe, in sicer:

- navedenemu organu predložiti izjavo o skladnosti/izjavo o lastnostih,
- organu predložiti tehnično dokumentacijo ali, če je gospodarski subjekt iz člena 4 ne hrani sam, zagotoviti, da se predloži organu (zlasti s strani proizvajalca),
- predložiti druge informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda (to lahko vključuje npr. certifikate ali odločitve priglašene organa) v jeziku, ki ga organ zlahka razume (o tem se je treba dogovoriti z organom – to je lahko jezik, ki ni nacionalni jezik),
- sodelovati z organom. Zahtevani ukrepi bodo odvisni od zahteve organa, ki mora biti v skladu z načelom sorazmernosti (člen 14(2) Uredbe), ter
- zagotoviti, da se takoj sprejmejo potrebni korektivni ukrepi za odpravo vseh neskladnosti s harmonizacijsko zakonodajo EU, ki se uporablja za zadevni proizvod, ali, če to ni mogoče, za zmanjšanje tveganj, ki jih predstavlja proizvod. Ukrepi lahko vključujejo zagotovitev skladnosti proizvoda, njegov umik ali odpoklic, kot je ustrezno ⁽²⁹⁾. Gospodarskemu subjektu iz člena 4 ni treba sprejeti korektivnih ukrepov ali zmanjšati tveganja, če ga k temu ne obvezuje sektorska zakonodaja, mora pa zagotoviti, da se ukrepi sprejmejo, na primer tako da proizvajalca prosi, naj odgovori na zahtevo, in preveri, ali je to storil.

⁽²³⁾ Izjava o lastnostih za gradbene proizvode; izjava o skladnosti za druge proizvode.

⁽²⁴⁾ Zakonodaja o hrupu na prostem, strojih in okoljsko primerni zasnovi določa obdobje 10 let od zadnjega datuma proizvodnje.

⁽²⁵⁾ Člen 5 Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL L 218, 13.8.2008, str. 82).

⁽²⁶⁾ Vsa zakonodaja iz člena 4 od proizvajalca zahteva, da pripravi tehnično dokumentacijo.

⁽²⁷⁾ V členu 3(19) Uredbe je „proizvod, ki predstavlja tveganje“ opredeljen kot „proizvod, ki bi lahko negativno vpliva[!] na zdravje in varnost oseb na splošno, zdravje in varnost pri delu, varstvo potrošnikov, okolje, javno varnost in druge javne interese, zaščitene z veljavno harmonizacijsko zakonodajo Unije, v meri, ki presega tisto, ki velja za razumno in sprejemljivo glede na njegov predvideni namen ali pod običajnimi ali razumno predvidljivimi pogoji uporabe zadevnega proizvoda, vključno s trajanjem uporabe in, kadar je to ustrezno, začetkom njegove uporabe, namestitvijo in zahtevami glede vzdrževanja“.

⁽²⁸⁾ Kontaktni podatki so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance/organisation_sl.

⁽²⁹⁾ Te možnosti so za proizvajalca in uvoznika posebej navedene v večini sektorskih zakonodajnih aktov; nadaljnji morebitni korektivni ukrepi so navedeni v členu 16 Uredbe.

Gospodarski subjekt iz člena 4 bi moral ukrepati v **razumnem časovnem okviru** ali v morebitnem roku, ki ga določijo organi za nadzor trga. Izjavo o skladnosti/izjavo o lastnostih bi moral predložiti takoj, druge dokumente pa v razumnem roku ⁽³⁰⁾.

Če gospodarski subjekt iz člena 4 ugotovi, da zaradi težav v odnosu s proizvajalcem ⁽³¹⁾ (npr. proizvajalec ne odgovori na zahtevo) **ne more izpolniti ene ali več svojih nalog**, lahko ustrezno nadalje ukrepa tako, da proizvajalca opomni na njegove obveznosti v skladu z zakonodajo EU. Logična posledica v primeru nadaljevanja te težave bi lahko bila, da bi sprejel potrebne ukrepe za prenehanje statusa gospodarskega subjekta iz člena 4 za zadevne proizvode, ker ne bi mogel opravljati nalog iz člena 4. Povedano drugače, v primeru:

- *uvoznika* – proizvodov ne bi mogel več dajati na trg,
- *pooblaščenega zastopnika* – lahko bi poskusil prekiniti odnos s proizvajalcem,
- *ponudnika storitev odpremnih skladišč* – proizvodov ne bi mogel več obdelati, tj. odpošiljati končnim uporabnikom.

Gospodarskemu subjektu iz člena 4 se lahko naložijo **sankcije** ⁽³²⁾, če ne izpolni nalog iz člena 4. Vse kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne (člen 41(2) Uredbe). Proizvajalec ostane odgovoren za skladnost proizvoda s sektorsko zakonodajo in (tako kot drugi akterji v dobavni verigi) mora še naprej izpolnjevati vse pravne obveznosti, ki jih ima v zvezi s proizvodi, garancijami, odgovornostjo za proizvode z napako itd. Člen 4 ne nalaga dodatnih pravnih obveznosti do potrošnikov ali drugih končnih uporabnikov.

4. PRAKTIČNE POSLEDICE ZA GOSPODARSKE SUBJEKTE

Naloge gospodarskega subjekta iz člena 4 (kot so opisane v členu 4) so enake, ne glede na to, katera vrsta gospodarskega subjekta jih izvaja, obseg, v katerem se prekrivajo z drugimi nalogami gospodarskega subjekta iz sektorske zakonodaje, pa se razlikuje. Veljajo vse „obveznosti iz člena 4“, ne glede na to, kaj sektorska zakonodaja zahteva od zadevnega gospodarskega subjekta. Med sektorji obstaja nekaj razlik, vendar večina zakonodajnih aktov natančno upošteva vzorčne pravne določbe o obveznostih gospodarskih subjektov ⁽³³⁾. V tem oddelku so poudarjene razlike, ki vplivajo na izvajanje člena 4.

4.1 Proizvajalci s sedežem v EU

Proizvajalec je fizična ali pravna oseba, ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod svojim imenom ali blagovno znamko (člen 3 Uredbe) ⁽³⁴⁾. Če ima sedež v EU, je načeloma gospodarski subjekt iz člena 4, razen če je za posebne naloge iz člena 4 imenoval pooblaščenega zastopnika.

Proizvajalcem s sedežem v EU so s sektorsko zakonodajo že naložene odgovornosti, ki se na splošno prekrivajo z obveznostmi iz člena 4(3) in jih presegajo. Izjema je, da zakonodaja EU o hrupu na prostem, strojih in okoljsko primerni zasnovi – v nasprotju s členom 4 – od proizvajalcev ne zahteva izrecno, da obvestijo organe za nadzor trga, kadar utemeljeno domnevajo, da proizvod, zajet v tej zakonodaji, predstavlja tveganje. Proizvajalci s sedežem v EU, ki so gospodarski subjekt iz člena 4, pa morajo to storiti za proizvode, zajete v teh zakonodajnih aktih.

⁽³⁰⁾ Nekateri sektorski zakonodajni akti (npr. o varnosti igrac in okoljsko primerni zasnovi) vsebujejo podrobnejše določbe o tem, kdaj morajo nekateri gospodarski subjekti organom za nadzor trga predložiti določeno dokumentacijo. Te se še naprej uporabljajo.

⁽³¹⁾ Ali če ponudnika storitev odpremnih skladišč ovira težava s stranko ali težava med stranko in proizvajalcem.

⁽³²⁾ Člen 41(1) Uredbe od držav članic zahteva, naj določijo pravila o kaznih v zvezi s tem in nekaterimi drugimi določbami Uredbe.

⁽³³⁾ Kot so določene v Sklepu št. 768/2008/ES; *Modri vodnik* vsebuje nadaljnja navodila o obveznostih gospodarskih subjektov.

⁽³⁴⁾ Nekateri sektorski zakonodajni akti vsebujejo drugačno opredelitev proizvajalca. Zlasti v Direktivi 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10) je izpuščeno besedilo „ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje“.

Večina sektorskih zakonodajnih aktov zahteva, da sta na proizvodu navedena ime/blagovna znamka in naslov proizvajalca; vendar:

- so lahko pri nekaterih sektorjih te informacije namesto tega v določenih okoliščinah navedene na embalaži ali priloženem dokumentu,
- zakonodaja o okoljsko primerni zasnovi ne vsebuje take zahteve,
- zakonodaja o hrupu na prostem in strojih namesto tega zahteva, da se ime in naslov navedeta v izjavi o skladnosti ⁽³⁵⁾ (ali v izjavi za vgradnjo pri delno dokončanih strojih ⁽³⁶⁾) ter da se izjava priloži proizvodu ⁽³⁷⁾.

Zato člen 4 v izjemnem primeru proizvoda, zajetega v zakonodaji o okoljsko primerni zasnovi, ne pa tudi v drugi sektorski zakonodaji iz člena 4, od proizvajalcev s sedežem v EU, ki so gospodarski subjekti iz člena 4, zahteva dodaten ukrep, tj. navedbo svojega imena in kontaktnih podatkov.

4.2 Uvozniki

Uvoznik je fizična ali pravna oseba s sedežem v EU, ki da proizvod iz tretje države na trg EU (člen 3 Uredbe). Če obstaja uvoznik s sedežem v EU, je načeloma gospodarski subjekt iz člena 4, razen če je proizvajalec za posebne naloge iz člena 4 imenoval pooblaščenega zastopnika.

Sektorska zakonodaja uvoznikom na splošno nalaga obveznosti, ki se prekrivajo z obveznostmi iz člena 4(3) in jih presegajo ⁽³⁸⁾. Tudi tu je zakonodaja EU o hrupu na prostem, strojih in okoljsko primerni zasnovi izjema, saj v nasprotju s členom 4 od uvoznikov ne zahteva izrecno, da obvestijo organe za nadzor trga, kadar utemeljeno domnevajo, da proizvod, zajet v tej zakonodaji, predstavlja tveganje. Uvozniki proizvodov, zajetih v navedeni zakonodaji, ki so gospodarski subjekti iz člena 4, pa morajo to storiti za proizvode, zajete v teh zakonodajnih aktih.

Določbe sektorske zakonodaje o navedbi imena in kontaktnih podatkov uvoznika na proizvodu ali priloženem dokumentu so pretežno enake kot pri proizvajalcih (glej zgoraj). Torej člen 4 od uvoznika, ki je gospodarski subjekt iz člena 4, le v izjemnih primerih zahteva dodaten ukrep, tj. navedbo imena in kontaktnih podatkov.

Kadar več uvoznikov obdela isto vrsto proizvoda, se vsak šteje za gospodarski subjekt iz člena 4 za enote, ki jih je dal na trg EU, in bo moral zagotoviti, da je njegovo ime v skladu z zahtevami navedeno na teh enotah ali dokumentih, ki so jim priloženi. Sektorska zakonodaja to že zahteva, če obstaja več uvoznikov za isto vrsto proizvoda. Zato bi morale biti na posameznem proizvodu načeloma navedeno samo ime zadevnega uvoznika.

4.3 Pooblašчени zastopniki

Pooblaščen zastopnik je fizična ali pravna oseba s sedežem v EU, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca, v skladu z ustrezno harmonizacijsko zakonodajo Unije ali v skladu z zahtevami Uredbe (EU) 2019/1020 (člen 3 Uredbe). Če proizvajalec želi, da pooblaščen zastopnik deluje kot gospodarski subjekt iz člena 4, mora zagotoviti, da pooblastilo vključuje vse naloge iz člena 4(3). Pooblaščen zastopnik mora imeti ustrezna sredstva, da lahko izpolnjuje svoje naloge (člen 5(3) Uredbe).

⁽³⁵⁾ Priloga II k Direktivi 2000/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z emisijo hrupa v okolje, ki ga povzroča oprema, ki se uporablja na prostem (UL L 162, 3.7.2000, str. 1), oziroma del 1.A.1 Priloge II k Direktivi 2006/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o strojih in spremembah Direktive 95/16/ES (preoblikovano) (UL L 157, 9.6.2006, str. 24).

⁽³⁶⁾ Del 1.B.1 Priloge II k Direktivi 2006/42/ES.

⁽³⁷⁾ Člen 4(1) Direktive 2000/14/ES oziroma člen 5(1)(e) Direktive 2006/42/ES.

⁽³⁸⁾ V zakonodaji EU o hrupu na prostem (člen 4(2) Direktive 2000/14/ES) in strojih (člen 2(i) Direktive 2006/42/ES) se ne uporablja pojem „uvoznik“, ampak „vsaka [druga] oseba, ki daje [proizvod] na trg“.

Sektorska zakonodaja pogosto omogoča imenovanje pooblaščenega zastopnika ⁽³⁹⁾. Če se uporabi ta možnost, to na splošno pomeni, da je treba zastopnika pooblastiti vsaj za naslednje naloge:

- za določeno obdobje (na splošno 10 let v primeru sektorske zakonodaje iz člena 4) hraniti izjavo o skladnosti/izjavo o lastnostih in tehnično dokumentacijo ter ju dati na voljo nacionalnim organom za nadzor trga,
- pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi njegove utemeljene zahteve zagotoviti vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda ter
- na zahtevo pristojnih nacionalnih organov z njimi sodelovati pri vseh ukrepih za odpravo tveganj, povezanih s proizvodi ⁽⁴⁰⁾ v okviru njegovih pooblastil.

Izjeme od tega seznama je mogoče najti v zakonodaji o hrupu na prostem, strojih in okoljsko primerni zasnovi, v skladu s katero ima pooblaščen zastopnik različne naloge, ki so bolj podobne nalogam proizvajalca.

Če je proizvajalec v skladu s sektorsko zakonodajo imenoval pooblaščenega zastopnika in želi, da ta deluje kot gospodarski subjekt iz člena 4, bo moral torej pregledati njegova pooblastila in zagotoviti, da zajemajo vse naloge iz člena 4(3). Zlasti bo morda moral dodati naloge, ki jih je treba opraviti, kadar zastopnik utemeljeno domneva, da proizvod predstavlja tveganje.

Podobno bo moral proizvajalec, če namerava imenovati pooblaščenega zastopnika, da bi omogočil skladnost s členom 4, in če želi imenovati pooblaščenega zastopnika v okviru sektorske zakonodaje, preveriti, ali veljavna sektorska zakonodaja določa morebitne dodatne naloge poleg nalog, ki jih določa člen 4.

Poleg nalog iz člena 4(3) mora pooblaščen zastopnik organu za nadzor trga na zahtevo predložiti tudi izvod svojega pooblastila v jeziku EU, ki ga določi organ (člen 5(2) Uredbe).

Zakonodaja o hrupu na prostem, strojih in gradbenih proizvodih zahteva, da se ime in kontaktni podatki pooblaščenega zastopnika navedejo v izjavi o skladnosti/izjavi o lastnostih ⁽⁴¹⁾, ki mora spremljati te proizvode ⁽⁴²⁾. Zakonodaja v številnih drugih sektorjih od proizvajalca zahteva, da na proizvodu ali priloženem dokumentu navede kontaktni naslov; to je lahko naslov pooblaščenega zastopnika. Če ime in kontaktni podatki pooblaščenega zastopnika, ki je gospodarski subjekt iz člena 4, še niso navedeni na proizvodu ali priloženem dokumentu, bi moral gospodarski subjekt, ki da proizvod na trg EU, zagotoviti, da se dodajo v skladu z zahtevami (za nemoten postopek bi lahko proizvajalca prosil, da jih navede sistematično).

4.4 Ponudniki storitev odpremnih skladišč s sedežem v EU

Ponudnik storitev odpremnih skladišč je fizična ali pravna oseba, ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja vsaj dve od naslednjih storitev, pri čemer ni lastnica zadevnih proizvodov:

- skladiščenje,
- pakiranje,
- naslavljanje in
- odpremo.

⁽³⁹⁾ Razen za pirotehnične izdelke. Vendar je mogoče na podlagi členov 4 in 5 Uredbe imenovati pooblaščenega zastopnika za pirotehnične izdelke; v tem primeru bo opravljal naloge, navedene v členu 4.

⁽⁴⁰⁾ V primeru zakonodaje o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi mora sodelovati pri vseh ukrepih za zagotavljanje skladnosti (člen 8(b) Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (UL L 174, 1.7.2011, str. 88)), v primeru zakonodaje o dronih pa pri vseh ukrepih za odpravo neskladnosti ali varnostnih tveganj (člen 7(2)(c) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/945 z dne 12. marca 2019 o sistemih brezpilotnega zrakoplova in operatorjih sistemov brezpilotnega zrakoplova iz tretjih držav (UL L 152, 11.6.2019, str. 1).

⁽⁴¹⁾ Priloga II k Direktivi 2000/14/ES, del 1.A.1 Priloge II k Direktivi 2006/42/ES oziroma Priloga III k Uredbi (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

⁽⁴²⁾ Člen 4(1) Direktive 2000/14/ES, člen 5(1)(e) Direktive 2006/42/ES oziroma člen 7 Uredbe (EU) št. 305/2011.

Upravičene storitve ne vključujejo poštних storitev⁽⁴³⁾, storitev dostave paketov⁽⁴⁴⁾ ali kakršnih koli drugih poštних storitev ali storitev tovornega prometa (člen 3 Uredbe).

Ponudniki storitev odpremnih skladišč proizvode običajno skladiščijo v EU, da se lahko hitro dostavijo potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU, ko jih naročijo prek spleta. Tako opravljajo storitve za druge gospodarske subjekte. Ko prejmejo naročilo, proizvod zapakirajo (razen če je že ustrezno zapakiran za prevoz), nanj namestijo naslov za dostavo in ga odpremijo, in sicer ga predajo ponudniku poštних storitev, storitev dostave paketov ali prevoznih storitev ali pa ga dostavijo sami.

Pri storitvah odpremnih skladišč obstajajo najrazličnejši scenariji poslovanja, ki pa, kot je opisano zgoraj, presegajo scenarije poslovanja ponudnikov poštних storitev/storitev dostave paketov (tj. sprejem, razvrščanje, prevoz in dostava paketov). Če fizična ali pravna oseba ponuja storitve odpremnih skladišč in poštne storitve/storitve dostave paketov ali storitve tovornega prometa, se lahko člen 4 upošteva samo pri proizvodih, obdelanih v okviru storitev odpremnih skladišč.

Ponudniki storitev odpremnih skladišč s sedežem v EU so gospodarski subjeki iz člena 4 za proizvode, ki jih obdelujejo, če v EU ni proizvajalca, uvoznika ali pooblaščenega zastopnika za te proizvode. Preden se dogovorijo, da bodo zagotavljali storitve odpremnih skladišč za proizvod, zajet v členu 4, bi morali zato pri stranki preveriti, ali je v EU že ena od drugih vrst gospodarskih subjektov za navedeni proizvod. Če je ni, bodo ti ponudniki gospodarski subjekt iz člena 4.

Sektorska zakonodaja se ne nanaša na ponudnike storitev odpremnih skladišč. Zato se bodo morali, če bodo delovali kot gospodarski subjekt iz člena 4, s svojimi strankami pred sklenitvijo dogovora o zagotavljanju storitev dogovoriti, da bodo od stranke ali neposredno od proizvajalca dobili sredstva za izpolnitev obveznosti, in sicer zlasti:

- izjavo o skladnosti/izjavo o lastnostih za zadevne proizvode in
- zagotovila glede sodelovanja, da jim bodo stranke pomagale opraviti druge naloge, kot sta:
 - predložitev tehnične dokumentacije in
 - sprejetje korektivnih ukrepov na zahtevo organov.

Stranka bi morala zagotoviti, da so na proizvodu ali priloženem dokumentu navedeni ime in kontaktni podatki ponudnika storitev, razen če je proizvajalec že poskrbel za to. Stranka lahko to stori sama ali nekomu naroči, naj to stori zanjo, preden se proizvod na carini prijavi za prosti promet (glej oddelek 2.3).

Tako kot pri uvoznikih lahko za določeno vrsto proizvoda obstaja več ponudnikov storitev odpremnih skladišč. Vsak je gospodarski subjekt iz člena 4 za enote, ki jih obdelata, in mora zagotoviti, da so na njih ali priloženih dokumentih navedeni njegovo ime in kontaktni podatki.

Proizvajalec lahko ponudnika storitev odpremnih skladišč imenuje za svojega pooblaščenega zastopnika. V takih primerih je treba namesto tega upoštevati dele teh smernic, ki se nanašajo na pooblaščenega zastopnika.

⁽⁴³⁾ Kot so opredeljene v členu 2(1) Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštних storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL L 15, 21.1.1998, str. 14).

⁽⁴⁴⁾ Kot so opredeljene v členu 2(2) Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o storitvah čezmejne dostave paketov (UL L 112, 2.5.2018, str. 19).

Okvir 3

Sem ponudnik storitev odpremnih skladišč v EU – kaj moram storiti? (primer)

Praktični kontrolni seznam bi obsegal naslednje:

- obstoječe in morebitne stranke seznanite z zahtevo, da morajo biti proizvodi, ki jih prodajajo in so zajeti v členu 4, povezani z gospodarskim subjektom iz člena 4. Opozorite jih na člen 4 in te smernice,
- strankam povejte, da boste delovali kot gospodarski subjekt iz člena 4, če ni proizvajalca, uvoznika ali pooblaščenega zastopnika s sedežem v EU (če pa ne želite prevzeti te vloge, jim to pojasnite in povejte, da vaših storitev odpremnih skladišč ne morejo uporabljati za navedene proizvode, če zanje v EU ni proizvajalca, uvoznika ali pooblaščenega zastopnika),
- če stranke želijo, da delujete kot gospodarski subjekt iz člena 4, preverite, ali za drugo stranko to vlogo že opravljate za isto vrsto proizvoda – če je tako, že imate vse, kar potrebujete; v nasprotnem primeru se odločite, kaj boste uredili sami in kaj naj namesto vas uredi stranka,
- strankam, ki želijo, da delujete kot gospodarski subjekt iz člena 4, povejte, kaj morajo storiti, preden lahko začnejo uporabljati vaše storitve odpremnih skladišč, na primer predložiti kontaktne podatke proizvajalca, izjave o skladnosti/izjave o lastnostih itd.,
- ko je urejeno vse potrebno, da lahko začnete delovati kot gospodarski subjekt iz člena 4, o tem obvestite stranke, da lahko začnejo ponujati proizvode za prodajo.

5. NADZOR TRGA IN NADZOR PROIZVODOV, KI VSTOPAJO NA TRG EU**5.1 Nadzor trga**

Organi za nadzor trga morajo v zadostnem obsegu izvajati ustrezne preglede lastnosti proizvodov (člen 11(3) Uredbe). Pri odločanju o tem, katere preglede bi bilo treba izvesti, za katere vrste proizvodov in v kakšnem obsegu, morajo uporabljati pristop na podlagi tveganja, namenjen doseganju največjega vpliva na trg (prav tam).

Po odločitvi, katere proizvode je treba pregledati, morajo morda zaprositi za **dokumentacijo o skladnosti**. Gospodarski subjekt iz člena 4 organom pomaga pridobiti te informacije, tako da jim olajša vzpostavitev stika in sodelovanje s proizvajalcem. Organi za nadzor trga lahko neposredno stopijo v stik z gospodarskim subjektom iz člena 4, tudi če ima sedež v drugi državi članici ⁽⁴⁵⁾. Natančno morajo navesti vrsto dokumentov, ki jih potrebujejo, in proizvode, za katere jih potrebujejo.

Kadar želijo organi za nadzor trga v primeru spletne prodaje ali druge prodaje na daljavo preveriti dokumentacijo o skladnosti, ne da bi pregledali proizvod ali preden ga pregledajo, morda nimajo imena in kontaktnih podatkov gospodarskega subjekta iz člena 4. V takih primerih se lahko obrnejo na gospodarskega subjekta (kot je opredeljen v členu 3 Uredbe), ki ponuja proizvod za prodajo, in ga prosijo za te podatke ⁽⁴⁶⁾.

Gospodarski subjekt iz člena 4 bo deloval kot kontaktna oseba za reševanje **vprišanj ali težav**, ki presegaajo okvir dokumentacije (člen 4(3)(d) Uredbe). V takih primerih bi morali organi pojasniti, kaj od njega pričakujejo.

⁽⁴⁵⁾ Če ima organ za nadzor trga pri tem težave, lahko organ v drugi državi članici zaprosi za pomoč po postopkih in pod pogoji iz poglavja VI Uredbe.

⁽⁴⁶⁾ V skladu s členom 7(1) Uredbe morajo gospodarski subjekti (kot so opredeljeni v členu 3) v zvezi z nekaterimi ukrepi sodelovati z organi za nadzor trga. V uvodni izjavi 24 Uredbe je navedeno, da to na zahtevo organov vključuje predložitev kontaktnih podatkov gospodarskih subjektov, ki opravljajo naloge za proizvode, za katere se uporablja določena harmonizacijska zakonodaja Unije, kadar so jim ti podatki na voljo.

Organi za nadzor trga bi se lahko na gospodarski subjekt iz člena 4 obrnili glede vprašanja, ki zadeva proizvajalca, katerega proizvode obravnava gospodarski subjekt, vendar ne spada izrecno na področje uporabe člena 4, tj. vprašanje, ki zadeva zakonodajo ali proizvode, ki niso zajeti v členu 4. Čeprav člen 4 izrecno ne predvideva takih zahtev, se gospodarski subjekt iz člena 4 spodbuja, naj v te namene olajša stike med organi in proizvajalci.

5.2 Nadzor proizvodov, ki vstopajo na trg EU

Obmejni organi so obvezani nadzorovati proizvode, ki vstopajo v EU. To nalogo opravljajo na podlagi analize tveganja. Ko fizično pregledujejo proizvode, zajete v členu 4, je priporočljivo, da preverijo, ali so na proizvodu, embalaži, paketu ali katerem koli priloženem dokumentu navedeni ime in kontaktni podatki gospodarskega subjekta iz člena 4 (člen 4(4) Uredbe). Če niso ali če organi utemeljeno domnevajo, da proizvod iz drugega razloga ni v skladu s členom 4 ⁽⁴⁷⁾, bi morali zadržati sprostitev v prosti promet, o tem obvestiti organe za nadzor trga (člen 26 Uredbe) in počakati na njihov odziv.

5.3 Neskladnost s členom 4

Ker je cilj člena 4 predvsem olajšati preverjanje dokumentov o skladnosti, je odsotnost imena in kontaktnih podatkov gospodarskega subjekta iz člena 4 sporna, saj ovira nadzor trga. Njihova odsotnost je tudi znak, da proizvod morda ni namenjen trgu EU in/ali morda ni v skladu s pravili EU.

Kadar organi za nadzor trga med preiskavami ugotovijo, da manjkajo ime in kontaktni podatki gospodarskega subjekta iz člena 4, bi morali zato od zadevnega gospodarskega subjekta zahtevati ⁽⁴⁸⁾, da sprejme korektivne ukrepe. Pooblaščenici so tudi za izrekanje kazni (člen 14(4)(i) Uredbe).

Enako velja, če so ime in kontaktni podatki gospodarskega subjekta iz člena 4 navedeni na proizvodu ali priloženem dokumentu, vendar organi med preiskavo ugotovijo, da so napačni in da naslov na primer ne obstaja ali da na navedenem naslovu ni takega subjekta.

Zahteva glede navedbe imena in kontaktnih podatkov gospodarskega subjekta iz člena 4 naj ne bi bila glavni predmet preiskave. Vendar bi lahko organi za nadzor trga na tem področju sprejeli posebne ukrepe v okviru ozaveščanja o navedeni zahtevi, po možnosti prek skupnih ukrepov na ravni EU.

Kot je navedeno v oddelku 3, se lahko gospodarskemu subjektu iz člena 4 naložijo sankcije, če ne izpolnjuje svojih obveznosti, zlasti če ne sodeluje (člen 41(1) Uredbe). Vse kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne (člen 41(2) Uredbe).

⁽⁴⁷⁾ Če so na primer ime in kontaktni podatki gospodarskega subjekta iz člena 4 navedeni na proizvodu ali priloženem dokumentu, vendar organi med nadzorom ugotovijo, da so napačni in da naslov na primer ne obstaja ali da na navedenem naslovu ni takega subjekta.

⁽⁴⁸⁾ To je običajno proizvajalec (razen če npr. proizvajalec proizvodov ni nameraval dati na trg EU, vendar je drug gospodarski subjekt to kljub temu storil). To je mogoče le, če je mogoče proizvajalca identificirati in dobiti njegove kontaktne podatke.

6. BESEDILO DOLOČBE

Člen 4

Naloge gospodarskih subjektov v zvezi s proizvodi, za katere se uporablja določena harmonizacijska zakonodaja Unije

1. Ne glede na katere koli obveznosti, določene v veljavni harmonizacijski zakonodaji Unije, se proizvod, za katerega se uporablja zakonodaja iz odstavka 5, da na trg samo, če obstaja gospodarski subjekt s sedežem v Uniji, ki je odgovoren za naloge iz odstavka 3 v zvezi s tem proizvodom.
2. V tem členu gospodarski subjekt iz odstavka 1 pomeni kogar koli od naslednjega:
 - (a) proizvajalec s sedežem v Uniji;
 - (b) uvoznik, kadar proizvajalec nima sedeža v Uniji;
 - (c) pooblaščen zastopnik, ki ga proizvajalec s pisnim pooblastilom določi, da v njegovem imenu izvaja naloge iz odstavka 3;
 - (d) ponudnik storitev odpremnih skladišč s sedežem v Uniji v zvezi s proizvodi, ki jih obdela, kadar noben drug gospodarski subjekt iz točk (a), (b) in (c) nima sedeža v Uniji.
3. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 – brez poseganja v obveznosti, ki jih ima v skladu z veljavno harmonizacijsko zakonodajo Unije – izvaja naslednje naloge:
 - (a) če harmonizacijska zakonodaja Unije, ki se uporablja za proizvod, zahteva izjavo EU o skladnosti oziroma izjavo o lastnostih in tehnično dokumentacijo, preveri, da sta bili izjava EU o skladnosti oziroma izjava o lastnostih in tehnična dokumentacija pripravljena, ter hrani izjavo o skladnosti oziroma izjavo o lastnostih in jo da na voljo organom za nadzor trga za obdobje, kot ga zahteva navedena zakonodaja, in zagotovi, da je tehnična dokumentacija na voljo tem organom na njihovo zahtevo;
 - (b) organu za nadzor trga na njegovo utemeljeno zahtevo v jeziku, ki ga ta organ zlahka razume, predloži vse informacije in dokumentacijo, ki so potrebne, da se dokaže skladnost proizvoda;
 - (c) kadar ima razlog, da verjame, da zadevni proizvod predstavlja tveganje, o tem obvesti organe za nadzor trga;
 - (d) sodeluje z organi za nadzor trga, vključno na podlagi utemeljene zahteve, in zagotovi, da se sprejme takojšnji korektivni ukrep, potreben za odpravo vseh neskladnosti z zahtevami iz harmonizacijske zakonodaje Unije, ki se uporablja za zadevni proizvod, ali, če to ni mogoče, za zmanjševanje tveganj, ki jih predstavlja ta proizvod, ko to zahtevajo organi za nadzor trga, ali na lastno pobudo, kadar gospodarski subjekt iz odstavka 1 meni ali ima razlog, da verjame, da zadevni proizvod predstavlja tveganje.
4. Brez poseganja v ustrezne obveznosti, ki jih imajo gospodarski subjekti v skladu z veljavno harmonizacijsko zakonodajo Unije, se ime, registrirano trgovsko ime ali registrirana blagovna znamka in kontaktni podatki, vključno s poštnim naslovom gospodarskega subjekta iz odstavka 1, navedejo na proizvodu ali na njegovi embalaži, paketu ali priloženem dokumentu.
5. Ta člen se uporablja samo v zvezi s proizvodi, za katere se uporabljajo uredbe (EU) št. 305/2011, (EU) 2016/425 in (EU) 2016/426 Evropskega parlamenta in Sveta ter direktive 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2009/48/ES, 2009/125/ES, 2011/65/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU Evropskega parlamenta in Sveta.